

om et frit, for markedet arbejdende håndværk og om handels-samkvem i disse tider rokker ikke den kendsgerning, at de allerfleste almindelige fornødenheder produceredes indenfor den enkelte husholdning.

Det er en meget æggende bog, ofte dog især æggende til modsigelse, hvilket f. ex. gælder afsnittene om de gejstlige prekarier, hvis rolle urimelig overdrives, og om mansusbegrebet (Hufe, bol), der helt berøves karakteren af en størrelsesangivelse.

Poul Nørlund.

De indtrængende Undersøgelser i Normandiets Historie i det 11. og 12. Aarhundrede, som Professor ved Harvard Universitet Ch. H. Haskins fra Tid til anden har offentliggjort i *American Historical Review* og *English Historical Review*, vil snart udkomme samlede under Titlen *Studies in Norman Institutions* til Gavn for Læserne, som ikke mere skal søge Afhandlingerne i en Række svære Volumina — til Gavn for Forfatteren, der paa den Maade kan lægge frem, hvad han gennem Aars Arbejde har ydet.

Imidlertid har Haskins givet en mere almen Fremstilling af Normannernes Betydning i vesteuropæisk Udvikling gennem en Række Forelæsninger, offentliggjorte under Titlen *The Normans in European history* (1916). Paa en Vis lover Titlen mere, end Bogen indeholder, thi Forf. har ikke synderligt at sige om Normannernes Indsats i den ældre Periode; hans Interesse og hans bedste Viden er knyttet til det 11. og 12. Aarhundrede, da de to store Riger ved Kanalen og i Syditalien stod som Vidnesbyrd om Normannernes administrative Dygtighed og deres mærkelige Evne til at optage fremmede Kulturelementer. Paa dette Omraade er der i de sidste Aartier gjort et omfattende Forskerarbejde, som fuldtud kommer Skildringen til Gode; kun savner man en Vurdering af hvad den engelske Kirke vandt, da den gennem Normannerhertugens Sejr i 1066 fik kraftigere Styre og friske Impulser fra Fastlandet.

E. J.